

Handläggare	Godkänd av
Per Hulling	Jan Wisén
Ersätter MSBs utbildningsplan 2015-2972-11	Gäller från och med 2016-07-01

Utbildning i skydd mot olyckor, 80 studiepoäng Fire, rescue and safety education, 80 credits

SEQF klassificering: Nivå 5

Omfattning

Utbildning i Skydd mot olyckor omfattar 80 studiepoäng eller två års heltidsstudier där en studiepoäng motsvarar en veckas studier på heltid. Godkänd utbildning ger examen i säkerhets- och räddningsarbete.

Syfte och lärandemål med utbildningen

Syfte

Utbildningen syftar till att ge den sturande förutsättningar att utveckla de kunskaper, färdigheter och kompetenser, som fordras för yrkesutövning inom området skydd mot olyckor. Väsentligt för utbildningen är ett före, under och efter perspektiv vad gäller såväl olyckshantering som samhällets krisberedskap med fokus på kommunal verksamhet. Utbildningen syftar också till att utveckla en helhetssyn för att kunna bidra till aktörsgemensam hantering av samhällsstörningar. Godkänd utbildning ger examen i säkerhets- och räddningsarbete i enlighet med förordningen (2003:477) om utbildning i skydd mot olyckor.

Kunskaper

För examen i säkerhets- och räddningsarbete ska studenten

- Visa förståelse för vikten av att sätta medborgaren i fokus och arbeta utifrån dennes behov och sociala situation.
- Visa sådan kunskap om och förståelse för betydelsen av hälsa, en sund livsstil och utveckling av den egna fysiska förmågan som krävs för kommande yrkesutövning.

- Visa förståelse för behovet av systematiskt säkerhetsarbete och visa på kunskaper, metoder och verktyg för att bidra till olycksförebyggande och skadebegränsande arbete inom området skydd mot olyckor.
- Visa kunskap om och förståelse för hur individer, grupper och samhälle påverkas och agerar vid olyckor och andra samhällsstörningar beroende på kulturell och social bakgrund, ålder och kön.
- Visa kunskap om och förståelse för hur hanteringen av en samhällsstörning kan organiseras aktörsgemensamt och bidra till inriktning och samordning
- Visa förståelse för den egna rollen i samhällets säkerhetsarbete samt visa på kunskap om helhetssynen av samhällets arbete inom området skydd mot olyckor.
- Visa kunskap om genusteori och förhålla sig normkritisk i såväl situationer som diskussioner.
- Visa förståelse för betydelsen av forskningsresultat och nya rön, samt reflektera över den nya yrkesrollens karaktär och inriktning utifrån forskningsrapporter och vetenskapliga artiklar.
- Visa kunskap om samhällets olika säkerhetsaktörer samt de lagar som styr och påverkar kommunens arbete med skydd mot olyckor.
- Visa kunskap om internationellt arbete och samverkan inom området skydd mot olyckor.

Färdigheter

För examen i säkerhets- och räddningsarbete ska studenten

- Visa fördjupad förmåga i metoder och tekniker för att kunna agera i operativ räddningstjänst vid samhällsstörningar över hela hotskalan
- Visa förmåga att dra egna slutsatser om risker som kan förekomma vid räddningsinsatser.
- Visa färdighet i samarbets- och problemlösningsförmåga samt förmåga att ta ansvar och vara aktiv i lärandet både självständigt och i grupp.
- Visa färdighet i att arbeta i och dokumentera projekt.
- Visa färdighet i att utgå från förhållningsätt som bidrar till en helhetssyn med samhällets skyddsvärden i fokus.

Kompetens

För examen i säkerhets- och räddningsarbete ska studenten

- Visa sådan kompetens som krävs för självständigt ställningstagande och medvetet agerande, grundat på såväl vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet som medvetna etiska och moraliska värderingar.
- Visa sådan kompetens att vederbörande i sin yrkesutövning kan bidra till en ekologisk hållbar samhällsutveckling.
- Visa sådan kompetens som fordras för att planera, genomföra och följa upp utbildning och informationsinsatser mot specifik målgrupp inom området skydd mot olyckor.
- Visa sådan kompetens som krävs vid prehospitalt omhändertagande för att kunna vidta lämpliga åtgärder vid olika typer av räddningsinsatser.
- Visa sådan kompetens som krävs för att söka, granska, värdera och bearbeta information.
- Visa den kompetens som krävs för att kunna utgå från förhållningsätt som bidrar till en helhetssyn med samhällets skyddsvärden i fokus.

Utbildningens huvudsakliga innehåll och upplägg

Utbildning i Skydd mot olyckor består av 57 studiepoäng skolbunden tid, 17 studiepoäng arbetsplatsförlagd handledarledd tid - LIA (lärande i arbete) samt 6 studiepoäng fördjupningsarbete.

Varje termin på 20 studiepoäng är indelad i kurser där teoretiska studier och praktiska moment varvas.

Termin ett

Under termin ett läser den studerande kursen Yrkesroll i kommunalt säkerhets- och räddningsarbete och kursen Olyckans skeden. Yrkesroll i kommunalt säkerhets- och räddningsarbete behandlar vad det är att verka inom yrkesområdet som normer och värderingar. Kursen varvar såväl teori, praktik som Lärande i arbete (LIA).

Olyckans skeden behandlar ett brett perspektiv på olycksbegreppet såväl teoretiskt som praktiskt genom kursens 4 delkurser; *Grundläggande risk- och olycksteori*, *Den lilla olyckan*, *Grundläggande brandkunskap* och *Mindre fördjupningsarbete*.

Termin två

Under termin två läser den studerande kurserna Risker med farliga ämnen, Säkerhetsarbete på ett systematiskt och säkert sätt samt Kommunalt säkerhetsarbete. Risker med farliga ämnen behandlar egenskaper av, skyddsåtgärder vid samt skadebegränsande åtgärder mot farliga ämnen. Kursen berör också säkerhetsarbete och grovanalys.

Säkerhetsarbete på ett systematiskt och säkert sätt behandlar säkerhetsarbete inom yrkesområdet ur ett brett perspektiv där vikten av ett arbetsmiljöperspektiv inom brandsläckningsmetodik särskilt betonas. Kursen berör också systematiskt säkerhetsarbete genom såväl teori som praktik.

Kommunalt säkerhetsarbete behandlar det kommunala säkerhetsperspektivet där risker behandlas i en kommunal kontext. Kursen behandlar också metoder för losstagnation och akut omhändertagande.

Termin tre

Under termin tre läser den studerande kursen Skadeplatsen samt kursen Lärande i arbete (LIA), vilken är platsförlagd till, för utbildningen, relevant yrkesverksamhet. Skadeplatsen behandlar organisation och samverkan vid skadeplats och berör också person- och djurlivräddning.

Lärande i arbete (LIA) sker på kommunal räddningstjänst och någon ytterligare plats i nära samverkan med handledare från verksamhetsstället, utifrån yrkesroll, kommunens säkerhetsarbete och systematiskt säkerhetsarbete.

Termin fyra

Under termin fyra läser den studerande kurserna Den stora olyckan, Det robusta samhället samt Fördjupningsarbete. Den stora olyckan behandlar metoder och tekniker vid större olyckor genom bl.a. losstagnation, akut omhändertagande, och metoder för stora eller komplicerade räddningsinsatser.

Det robusta samhället behandlar naturolyckor, oljeutsläpp, extrema väderförhållanden och andra samhällsstörningar ur såväl ett individ- som ett samhällsperspektiv.

Under Fördjupningsarbete ska den studerande på ett självständigt sätt utveckla och fördjupa sina kunskaper och färdigheter, inom ett för yrkesrollen relevant område utifrån en strukturerad metod.

Pedagogik och metodik

Utbildningen betonar ett processororienterat lärande där ett aktivt och undersökande arbetssätt främjas. Ett processororienterat lärande innebär att den studerande utvecklar både sina kunskaper och sin förmåga att lära. Arbetssättet innebär att samarbets- och problemlösningsförmågan stärks, liksom förmågan att ta ansvar för det egna lärandet. Den studerandes egna förståelse av läroprocessen är central för det processororienterade lärandet.

Stor vikt läggs vid att de olika kurserna innehåller ett ämnesövergripande perspektiv och planeras så att de utgör en genomtänkt helhet som successivt utvecklar den studerandes kompetens.

Forskning och utveckling

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Kursöversikt

Termin 1 och termin 2

Kurs	Studiepoäng
Yrkesroll i kommunalt säkerhets- och räddningsarbete	6
Olyckans skeden	14
Risker med farliga ämnen	5
Säkerhetsarbete på ett systematiskt och säkert sätt	10
Kommunalt säkerhetsarbete	5

Termin 3 och termin 4

Kurs	Studiepoäng
Skadeplatsen	5
Lärande i arbete (LIA)	15
Den stora olyckan	6
Det robusta samhället	8
Fördjupningsarbete	6

Examination och Betygssättning

Examination

Examination sker inom ramen för varje kurs genom att pröva om den studerande har uppnått kursplanens lärandemål.

Examinationen inriktas så att den särskilt beaktar kraven på integrerade kunskaper och utbildningens lärandemål vad avser förberedelser för yrkesutövning.

Obligatorisk närvaro gäller vid examinerande moment och för utbildningen särskilt väsentliga delar så som säkerhetsinstruktioner m.m., och meddelas vid kursstart.

För studerande som inte blivit godkänd vid ordinarie examinationstillfälle ska förnyad provning anordnas i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle dock senast inom 8 veckor, om inte särskilda skäl föreligger. Möjlighet till omtentamen ges vid två tillfällen, såvida inte särskilda skäl föreligger och därefter vid nästa ordinarie kurstillfälle.

Vid LIA ska individuell provning göras för studerande som inte blivit godkänd.

Betyg

Som betygsgrader används något av uttrycken Godkänd eller Icke Godkänd.

För att erhålla betyget Godkänd krävs att den studerande har uppnått lärandemålen i kursplanen.

Behörighet

Behörig att antas till utbildning som leder fram till examen i säkerhets- och räddningsarbete är den som;

1. a) har examen från ett högskoleförberedande program från gymnasieskolan,
b) har examen från yrkesprogram från gymnasieskolan samt har lägst betyget E i gymnasiekurserna Svenska 2 eller Svenska som andraspråk 2 och Samhällskunskap 1a1 och 1a2 eller 1b, eller
c) har förvärvat kunskaper som motsvarar a) eller b) på annat sätt,
2. har körkort med behörighet B,
3. är simkunnig, genom att uppvisat följande;
 - 100 meter valfritt simsätt, följt av 50 simning med livboj, följt av 50 meter bogsering av jämnstor kamrat i livboj, maxtid 8 min
 - Start i vattnet för 25 meter simning med livboj följt av upptagning av livräddnings-docka eller jämnstor person från 3-4 meters djup, följt av 25 meters bogsering av kamrat i livboj. Maxtid 1 minut 50 sekunder (om vattendjupet är grundare än 2 meter ska upptagningen föregås av 5 meter längddykning).
4. samt uppfyller kraven enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter för rök- och kemdykning.

Kursvärdering

MSB ska ge studerande som deltar i eller har avslutat en kurs möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering som anordnas av Enheten för utbildningssamordning.

Studerandeflytande

Studerande har rätt att vara representerade i alla beslutande och beredande organ inom verksamhetsstället vars verksamhet har betydelse för utbildningen och studenternas situation.

Förkunskapskrav till kurser

I kursplan anges de förkunskapskrav som gäller för respektive kurs. Dispens från förkunskapskraven kan medges om särskilda skäl föreligger. En studerande kan nekas rätt till genomförande av ett enskilt moment om säkerheten anses hotad för människa, miljö eller egendom.